

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Praxku Urruzola Loinaz

*Urnieta,
Gipuzkoa
(1931-2020)*

Aurkibidea

Biografia

Elutxeta baserrian jaio zen. Aita zuen bertakoa eta ama Errenteriakoa. Sei senidetan zaharrena zen bera. 1982ra arte maizter izan ziren Elutxetan eta etxean nahitaezko obra egin beharra tokatu zitzaielarik, etxea erosteko aukera eman zien nagusiak. Betidanik egin izan dute etxean sagardoa, hasieran eta urte askoan auzokoentzat, geroago, sagardotegia ireki zutenean, kupeletik botilatan saltzeko. Bera jaio zen urtean hormigoizko dolarea egin omen zuten eta hori inguruko beste baserrietan ez omen zegoela dio.

Zintak

URN-010

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Ansa, Ainhoa
- **Data:** 2010-01-04
- **Iraupena:** 71 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Etxeberría, Eider
- **Transkribatzailea(k):** Etxeberría, Eider

Pasarteak

1. Elutxeta baserria

- **Erref:** URN-010/002
- **Iraupena:** 0:01:14. **Hasi:** 00:02:26. **Bukatu:** 00:03:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:

Elutxeta baserria oso kaskarra zen lehen: txikia eta nekosoa, dena aldapa. Elutxeta non dagoen azaltzen du. Hernanirako joera izan dute oro har.

2. Baserriko teilatua eroritakoan, nork konpondu?

- **Erref:** URN-010/005
- **Iraupena:** 0:02:14. **Hasi:** 00:06:17. **Bukatu:** 00:08:31

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:

Maizter ziren etxean, eta Praxku geratu zen haren kargu. Behin, teilatua erori egin zitzaien; eta baserriaren jabearengana joan zen orduan, konponbidea bilatzeko. Azkenean, etxea erosi egin zuen.

3. Hormigoizko dolarea etxean

- **Erref:** URN-010/008
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:10:49. **Bukatu:** 00:12:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Sagardogintza

Laburpena:

Sagardoa bizi guztian egin izan du Praxkuk. Bera jaio zenean, hormigoizko dolarea egin zuten etxean. Baserrian maizter zirenez, errenta ordaindu behar izaten zuten; sagarrak ematen zizkieten nagusiari. Etxeko dolarean, baserritarrek beraien sagarrak ekartzen zituzten, sagardoa egiteko. Garai hartan, baserri gehienetan bazen dolarea.

4. Sagardoa egiteko modu xebreak

- **Erref:** URN-010/010
- **Iraupena:** 0:00:43. **Hasi:** 00:13:54. **Bukatu:** 00:14:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Sagardogintza

Laburpena:

"Sagardoa" (edo, hobeto esanda, pitarra) egiteko modu xebre bat kontatzen du.

Transkripzioa

- Galdera in diazu sagardua nola itten zan. Ba, honekin geatu nintzan ni harrittuta: sagarra mehe-mehe ebaki, sekatu, zakutan sartu ta ganbaran zintzilikan jarri. Ta sagardua in bihar zan garaiyian, ura bota ta harekin in. Zean, Artikutzan entzun nun, Artikutzan San Agustin egunez junda. Oain, nik ez nun hoi entzun, ez nun entzun.
- Hoi seriyo esan ote zuen?
- Sagardua ta pitarra bi gauza dia, ta harekin sagardoik ez zan ateako: pitarra beharko zun izan, edo ura edo... Holako zeozer.

5. Sagardoa egiteko prozesua

- **Erref:** URN-010/011
- **Iraupena:** 0:02:02. **Hasi:** 00:14:37. **Bukatu:** 00:16:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Sagardogintza

Laburpena:

Sagardoa egiteko, zenbat denbora behar izaten zen azaltzen du. Sagardoa egiteko prozesua eta teknikak.

6. Elkarri laguntzeari buruzko filosofiak

- **Erref:** URN-010/021
- **Iraupena:** 0:01:07. **Hasi:** 00:30:11. **Bukatu:** 00:31:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Iritziak » Bizitzarekiko ikuspegia
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Merkatura joateko, tranbia edo autobusa hartzen zuten. Han, emakume bat beti begira egoten zen. Elkarri laguntzeari buruzko filosofiak aipatzen ditu, eta gaur egun ikusten diren jarrerekin alderatzen.

Transkripzioa

- Bagendun emakume bat gu bezelaxe juten zana, ta gu alkarri laguntzen, ta hua beti beira. "Beinga, Anttoni!", eta eongo zan ta: "Norbere buruai kalteik in be bestiei onik ez zaiyo itten e?". Entzun al dezu behin'e hoi zuk?
- Ez.
- Hua're bazan.
- Arrazoia.
- Bai, arrazoia da, baiño ez dakit ba nik ze esan.
- Ez gaudela ohittuta.
- Ez, ordun, alkarri laguntzia biharrezkua zan, edo hala ikasi gendun, edo hala zan. Oain, berriz, alkarri izorrupta gozatzen gea, gauza askotan, gauza askotan. Ordun, berriz, etxian ingo ez bazun'e, kanpoan laguntzea igual. Geo, atzeatugo zegoako, edo ezin zulako, edo beinga!

7. Abereak mozkortu zituenekoa

- **Erref:** URN-010/023
- **Iraupena:** 0:02:18. **Hasi:** 00:33:17. **Bukatu:** 00:35:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Baserría » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

Behin, behiak mozkortu zitueneko anekdota kontatzen du.

8. Hernaniko kanpaien istorioa

- **Erref:** URN-010/030

- **Iraupena:** 0:00:55. **Hasi:** 00:55:21. **Bukatu:** 00:56:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Kanpaiak

Laburpena:

Hernaniko kanpaien doinuari buruzko istorioa kontatzen du.

9. Gerra hasieran eraso egin zietenekoa

- **Erref:** URN-010/033
- **Iraupena:** 0:03:10. **Hasi:** 00:58:55. **Bukatu:** 01:02:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » lhes egin beharra

Laburpena:

<p>Gerra garaiko pasadizoak gogoan ditu oraindik. Tropak sartu ziren, eta eraso egin zuten; dena txikitu zuten orduan. Etxean, bost lagun zauritu zituzten. Orduan, etxetik alde egin behar izan zuten, beraien burua babesteko. Oroitzapen tristeak.</p>

10. Eskolan egurtu egiten zituzten

- **Erref:** URN-010/036
- **Iraupena:** 0:02:32. **Hasi:** 01:08:02. **Bukatu:** 01:10:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Zigorak

Laburpena:

Eskolan, maisuak egurra ematen zieten, euskaraz hitz egiten bazuten. Behin, alde egin zuen Praxkuk eskolatik. Ordutik, ez zuen gehiago jo.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2025-12-02

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com